

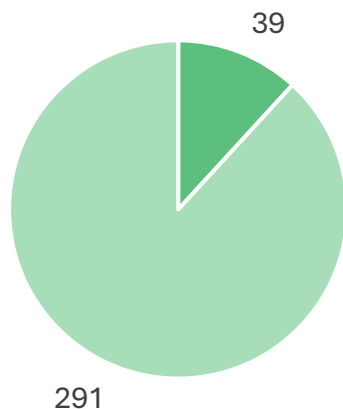
Voortgangsrapportage

maart 2025

Na het gemeenteraadsbesluit van 23 mei 2023 is Aardgasvrij Eiland op 1 september van dat jaar echt van start gegaan met een testronde. Deze voortgangsrapportage is een beknopte weergave van de stand van zaken van dit project. In Aardgasvrij Eiland werken de gemeente Schiermonnikoog, WoonFriesland, energiecoöperatie De Sintrale, de Friese Milieu Federatie en netbeheerders Liander en Stedin met de eilanders samen aan het besparen van aardgas en het uiteindelijk aardgasvrij maken van Schiermonnikoog. Fase 1 betreft het aardgasvrij maken van de buurt Nieuw-Dokkum, uiterlijk in 2027.

Doelen

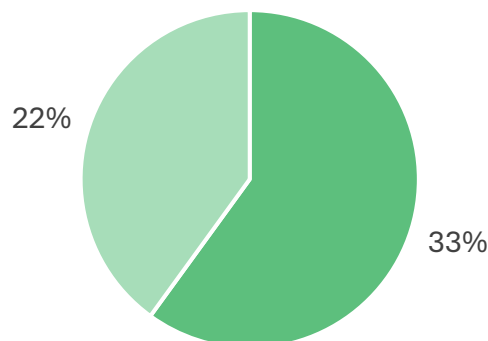
330 woningen
koken elektrisch

■ Voortgang ■ Doel 2027

We helpen bij het vervangen van het gaskooktoestel en het aanpassen van de meterkast. Met € 500 subsidie en hulp bij de overstap.

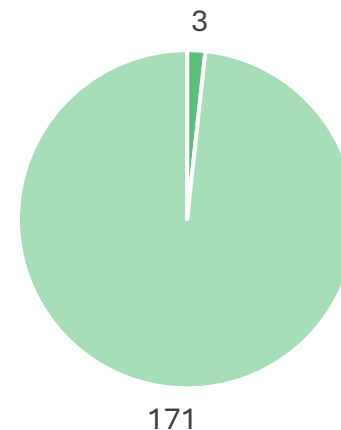
55% aardgas besparen
in woningen

■ Voortgang* ■ Doel 2027

Er is € 100 per woning voor kleine maatregelen. Bewoners-eigenaren krijgen een gratis Wat-is-Wijs advies en € 1.500 of € 3.000 subsidie voor natuurvriendelijke isolatie. We helpen hen op diverse manieren bij de voorbereiding naar uitvoering.

174 gebouwen in
Nieuw-Dokkum aardgasvrij

■ Voortgang ■ Doel 2027

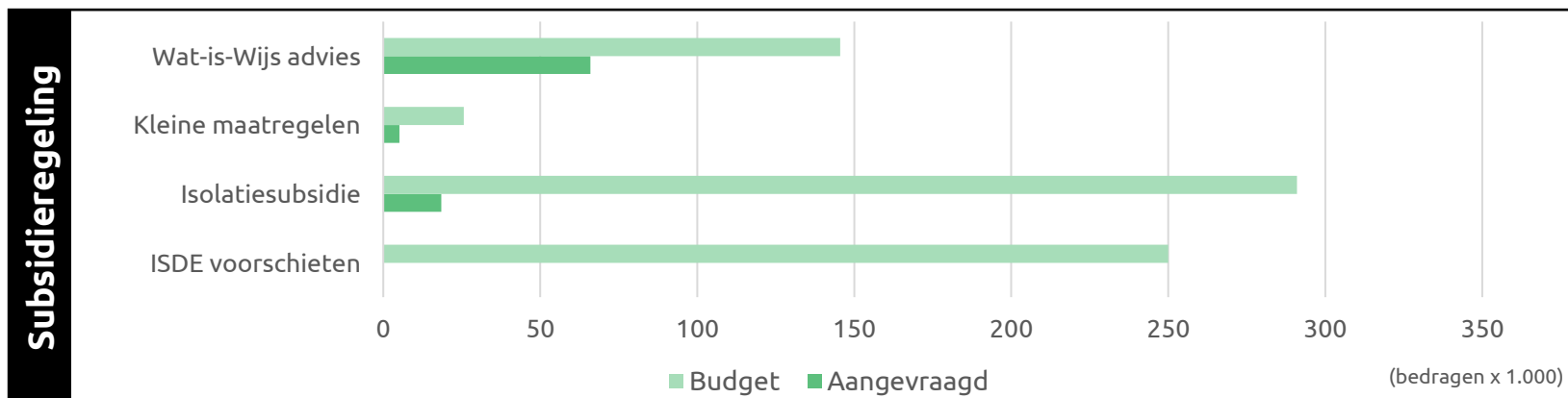
We hebben 3 warmteopties voor Nieuw-Dokkum met deskundigen en bewoners op een rijtje gezet. Na besluitvorming van de gemeenteraad en het ministerie van VRO helpen we woningen aardgasvrij te worden.

*) Per 1-1-2024 t.o.v. 2021.

Bron: CBS, gecorrigeerd voor graaddagen.

BEWONERSONDERZOEK Uit onderzoek van **Hanze** blijkt dat bewoners zich minder betrokken voelen dan verwacht, waardoor aanvullende acties nodig zijn om participatie te vergroten. Dat doen we door meer vanuit **specifieke doelgroepen en individueel contact** te werken. De lucht-water warmtepomp wordt lager beoordeeld dan andere technieken, vooral vanwege hogere kosten en geluidsoverlast. Een belangrijke conclusie is dat bewoners vooral waarde hechten aan **betaalbaarheid, regie en onafhankelijkheid**. De communicatie was gericht op het presenteren van de onderzoeksresultaten en de techniekkeuze. Met als doel inwoners van Nieuw-Dokkum goed te informeren, te betrekken bij de voorkeuren en hen te enthousiasmeren voor de volgende stappen in het project.

SUBSIDIEREGELING Inmiddels zijn er **82 wat-is-wijs-adviezen** gegeven, waar- onder bijna alle particuliere woningen in Nieuw-Dokkum. Dit ligt goed op schema en ook de besparing van aardgas – maar liefst **33%** sinds de start – gaat erg goed, met de kanttekening dat dit deels wordt veroorzaakt door hogere gasprijzen. Landelijk is een daling van 25% sinds 2021 te zien. **Inzetten op isolatiemaatregelen** voor een structureel lager gasverbruik blijft daarom van belang. De subsidie is vereenvoudigd en de bedragen zijn hoger geworden. Voor kleine maatregelen zijn **gratis fix-acties** uitgevoerd. Van ISDE voorschieten is tot nu toe geen gebruik gemaakt, wat met de fase van voorbereiding niet onlogisch is.

COMMUNICATIE IN CIJFERS

2.400 unieke bezoekers op de project- website met informatie, nieuws en bewonersverhalen
60,2% bekeek hierop meerdere pagina's
12 edities van De Groene Courant
65 spreekuren voor eilanders
101 volgers op onze Facebookpagina
161 Facebookberichten
110 bezoeken aan huis
6 talkshows 'Ruud bespaart!'
2 Warmtecafés over de mogelijkheden om van het gas af te gaan
2 Themasessies over isolatie
3 energieborrels voor kleine groepen
1 bewonersonderzoek naar meningen
1 fix-actie

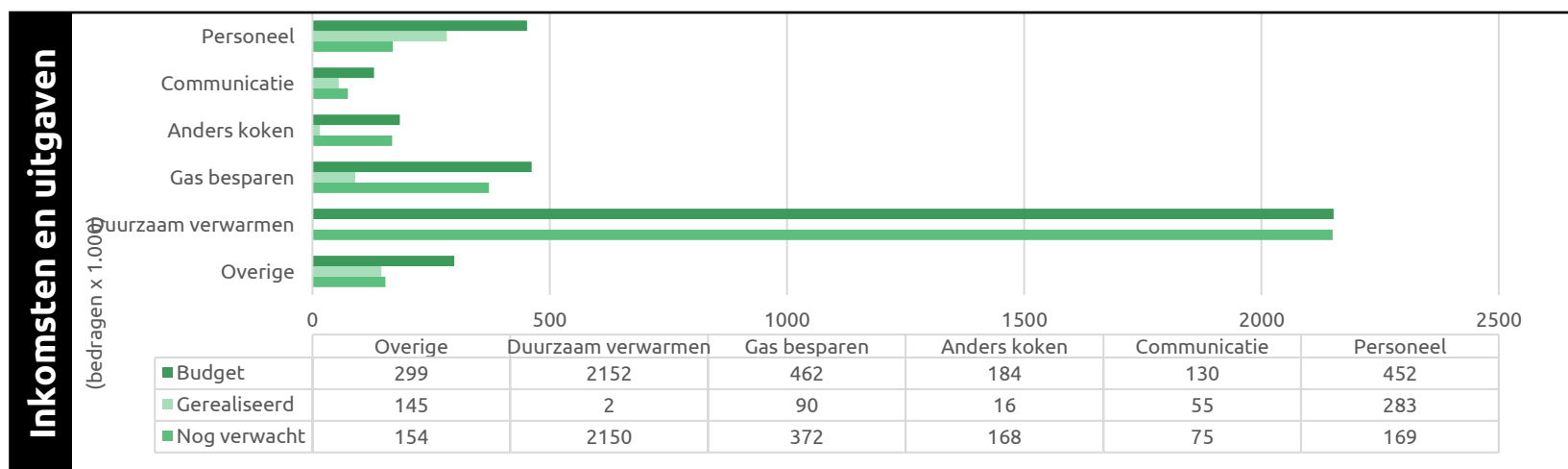
COMMUNICATIE & PARTICIPATIE De meeste inwoners van Nieuw-Dokkum kennen Aardgasvrij Eiland en weten de energiecoach, de energie-adviseurs en de financieel adviseur te vinden. **Ze zijn bekend met acties** zoals onze fix-acties en de warmte-wandelingen. Vrijwel iedereen is op de hoogte van het PVT-warmtepomppaneel als techniek- voorkeur voor eigenaar-bewoners. **Huurders worden geïnformeerd** over de keuzes die WoonFriesland voor haar huurders heeft gemaakt, namelijk een stapsgewijze aanpak om via een hybride tussenstap tot een aardgasvrije situatie in 2030 te komen. Het **communicatie-plan** is door de werkgroep herijkt. Met een andere focus om de effectiviteit richting uitvoering te vergroten.

Aardgasvrij Eiland | Fase 1

TECHNIEKVOORKEUR Door de werkgroep Warmte & Techniek is voor Nieuw-Dokkum een technische analyse uitgevoerd naar de drie mogelijke verwarmingsopties. De lucht-waterwarmtepomp scoort het laagst vanwege hoge kosten, geluidsoverlast en ruimtelijke impact. Het warmtenet en het **PVT-warmtepomppaneel** scoren voldoende. Door aanvullende maatregelen kan de score van PVT verbeterd worden. Zo kunnen onderhoudsabonnementen worden aangeboden om zorgen over onderhoud weg te nemen en betalingsregelingen worden geïntroduceerd om de hoge aanschaffkosten te spreiden. Met de grotere onafhankelijkheid voor bewoners-eigenaren heeft deze techniek de voorkeur.

PARTICIPATIEPROCES Door aanvullend onderzoek van WoonFriesland was meer tijd nodig om tot een techniekvoorkeur te komen. Dit is nu afgerond en er liggen concrete voorstellen voor de techniekvoorkeur voor alle woningen. Dit sluit aan op wat bewoners belangrijk vinden. WoonFriesland zal de uitkomst aan haar huurders voorleggen. Eigenaar-bewoners houden regie door individuele keuzevrijheid en tegelijk gaan we de collectieve inkoop van PVT-warmtepompen stimuleren.

PROJECTBEGROTING Er zijn op dit moment geen significante afwijkingen. Er worden nog steeds minder uitgaven verwacht voor vrijwilligers-vergoedingen, omdat er een lagere inzet van vrijwilligers is dan verwacht. Hierdoor stijgen de kosten voor professionele ondersteuning. Per saldo past dit naar verwachting binnen de post van personeel. De externe inzet voor communicatie & participatie is afgebouwd met de komst van een extra communicatiemedewerker bij de gemeente. Een aangepaste begroting op basis van de techniekvoorkeur gaat in april ter besluitvorming naar de gemeenteraad.

OPGELEVERD

- ✓ **Aangepaste subsidieregeling Aardgasvrij Eiland:** de subsidie voor isolatie is vereenvoudigd en de bedragen per woning zijn verhoogd.
- ✓ **Bewonersonderzoek:** Hanze heeft het geïnformeerde keuze-onderzoek onder bewoners van Nieuw-Dokkum afgerond. En er is breed onderzoek naar sociale kenmerken onder eilanders gedaan.
- ✓ **Adviesrapport techniekkeuze:** de rapportage met de technische analyse van 3 techniekopties is opgeleverd door de werkgroep Warmte & Techniek.
- ✓ **Aangepast Communicatie- en Participatieplan:** de werkgroep heeft op basis van het bewonersonderzoek voorstellen gedaan voor de communicatie-aanpak het komende jaar.

AFWIJKINGEN

- ★ **2 werkgroepen samengevoegd:** in verband met de overlap voor natuurvriendelijk isoleren, zijn de werkgroepen Woningen & Isolatie en Natuur & Omgeving definitief samengevoegd.
- **Lagere inzet vrijwilligers:** het aantal vrijwilligers blijft achter bij de doelstelling.
- ✚ **Meer isolatiesubsidie:** vanuit het Nationaal Isolatie Programma (NIP) is extra projectsubsidie ontvangen voor slecht geïsoleerde woningen
- ★ **Extra onderzoek WoonFriesland:** voor de huurwoningen is extra onderzoek naar de toepassing van individuele warmtesystemen uitgevoerd.

RISICOBEBEERSING belangrijkste risico's	Beheersmaatregel
Het ministerie gaat niet akkoord met de wezenlijke (techniek)wijziging van de aardgasvrije proeftuin.	We spreken regelmatig met het RVO om de wijzigingen en de redenen om af te wijken te bespreken. We bereiden het wijzigingsvoorstel met hen voor en vragen de wijziging tijdig aan.
De investeringskosten in individuele PVT-systemen zijn hoger dan verwacht.	De kosten zijn gebaseerd op een concrete offerte uit de markt en omvat een zo uitgebreid mogelijk systeem. Open communiceren over eventuele prijsstijgingen in de komende jaren, als deze niet zijn op te vangen.
Bewoners kunnen de investering voor een individuele techniekvoorkeur niet betalen.	Extra projectbijdrage van 8.125 euro en financieel maatwerkadvies voor bewoners over de verschillende financieringsopties.
Door het vervallen van de salderingsregeling valt de financiële opbrengst van PV(T)-panelen tegen.	In de berekening van de energielasten voor bewoners is het uitgangspunt dat zonne-energie niet gesaldeerd kan worden.
Bewoners hebben geen vertrouwen in de techniekvoorkeur van een PVT-warmtepomp.	We organiseren warmtewandelingen waarbij bewoners draaiende systemen kunnen bezoeken om ervaringsverhalen te horen en vragen te stellen. Bewoners kiezen zelf voor deelname en het type warmtepomp.
De samenwerking met een projectpartner loopt niet zoals gewenst of gedacht.	We maken aan de voorkant duidelijke afspraken die we vastleggen en een samenwerkingsovereenkomsten.
Er is onvoldoende interesse en/of deelname in het project of specifieke projectonderdelen.	4-traps communicatie- en participatietraject loopt en brengen de focus naar doelgroepen en het individu. We pakken de belangrijkste aspecten voor bewoners actief met hen op en nemen de aanbevelingen van het Hanze-onderzoek op diverse manieren in onze aanpak over.
De capaciteit van de wadkabel/het elektriciteitsnetwerk is onvoldoende (netcongestie).	Liander is partner in het project en denkt continu mee in de techniek-oplossingen. We doen een vooraanvraag voor de benodigde capaciteit voor individuele warmtepompen, zodat Liander hierop tijdig kan anticeperen.